

1. Заокружи тачан одговор. Наука која проучава становништво назива се:

- а) педологија
- б) геологија
- в) статистика
- г) демографија

2. Заврши реченице.

Екумена је _____.

Анекумена је _____.

3. Са леве стране су дате област, а са десне појмови везани за насељеност. Повежи их уписујући слово на одговарајуће линије.

- а) низијске области
- б) високе планине _____ екумена
- в) пустиње
- г) приобалне области _____ анекумена
- д) тропске кишне шуме
- ђ) долине река

4. Да ли се екумена налази и испод нивоа мора? Заокружи тачан одговор. ДА НЕ

5. Шта показује густина насељености?

6. Испред континената испиши одговарајуће бројеве, тако да континент са највећом просечном густином насељености добије број 1, а континент са најмањом густином насељености број 6.

- ____ Северна Америка; ____ Африка; ____ Европа;
____ Јужна Америка; ____ Аустралија; ____ Азија;

7. Допуни реченицу. Наређе насељена држава света је _____, а најгушће _____.

8. Израчунај просечну густину насељености територије чија је површина $35\,870\text{ km}^2$, а број становника $2\,546\,770$. Рачун: _____ резултат _____

9. Израчунај површину неке територије ако у њој живи $5\,358\,102$ становника, а просечна густина насељености износи 93 st/km^2 . Рачун: _____ резултат _____.

10. Израчунај број становника неке територије чија је површина $111\,222\text{ km}^2$, а густина насељености је 33 st/km^2 . Рачун: _____ резултат _____.

11. Дате су области највеће густине насељености. Међу њима се увукао и један уљез. Пронађи га и заокружи.

- а) долина Ганга
- б) долина Јангценкјанга
- в) долина Св. Лоренца
- г) долина Амазона
- д) долина Нила
- ђ) долина Рајне

25. Дата је шема основних раса и мешавина тих раса. Попуни је да буде тачна.

26. Са леве стране су дате расе а са десне континенти у којима су те расе доминантне и одакле воде порекло. Повежи их уписујући одговарајуће слово на линије.

а) европеидна	___ Азија
б) монголоидна	___ Јужна Америка
в) негроидна	___ Европа
	___ Африка

27. Заокружи тачно. Народ је историјска заједница људи коју повезују заједничка територија, језик и култура. ДА НЕ

28. Објасни разлику између етнички хомогене и хетерогене државе. _____

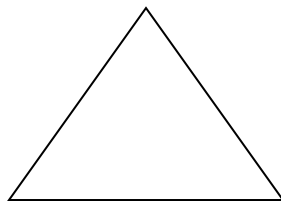
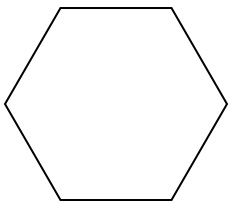
29. Допуни реченицу. Полна структура показује однос _____ и _____ становништва у укупном становништву.

30. Допуни. У старосној структури становништва издвајају се три групе према старости. То су:

1. _____ становништво (до _____ година);
2. _____ становништво (од _____ до _____ година);
3. _____ становништво (преко _____ година);

31. Заврши реченицу. На основу поделе становништва на петогодишње групе старости израђују се _____.

32. Дате су шеме старосних пирамида. На линије испод шема напиши да ли је реч о развијеној или неразвијеној држави.

33. Напиши која су три најзаступљенија светска језика.

1. _____
2. _____
3. _____

34. Заокружи тачан одговор. Најзаступљенија религија на свету је:

- а) ислам
- б) хришћанство
- в) јудаизам
- г) будизам

35. Заврши реченицу. Људи који нису верници, тј. не верују у постојање Бога, називају се _____.

36. Допуни реченицу. Места сталне или привремене територијалне концентрације људи називају се _____.

37. У зависности од броја становника и функција насеља се деле на _____, _____ и _____.

38. У зависности од изгледа насеља и распореда кућа можемо издвојити _____, _____ и _____ насеља.

39. Шта је град? _____

_____.

40. Градови се према броју становника могу поделити на:

- а) _____ (до _____ становника);
- б) _____ (од _____ до _____ становника);
- в) _____ (преко _____ становника);

41. Шта је село? _____

_____.

42. Град се још назива и _____ насеље, а село _____ насеље.

43. Заврши реченице. Процес настанка и развоја градова назива се _____. Спајањем више градова или градских области настају _____, а огромни градови, са више десетина милиона становника називају се _____.

44. Лево су дате конурбације и мегалополиси, а десно земље у којима су формирани. Повежи их уписујући слово на одговарајуће место.

а) Токаидо;	_____ Јапан
б) Босваш;	_____ Кина
в) Сансан;	_____ Немачка
г) Рурштат;	_____ САД
д) Чикпит;	

45. Прецртај једну од понуђених затамњених речи да би реченице била тачне.

Земља са највише милионских градова је **Кина/Јапан**.

Градови су **увек/најчешће** већи од села.

Број деце у свакој породици, да би се повећао број становника мора бити веће од **једног/двоје**.

Највећи број дошљака у градове насељава се у **центру/периферији** града.

РЕШЕЊА

1. Наука која проучава становништво назива се: **г) демографија**
2. Екумена је **насељени део Земље**.
Анекумена је **ненасељени део Земље**.
3. **а, г, ђ**, екумена
б, в, д, анекумена
4. **ДА** Екумена се налази и испод нивоа мора. Типичан пример је Холандија где је највећи део земље отет од мора на простору Зојдерског језера (тзв. полдери).
5. Густина насељености показује **колико просечно људи живи на једном километру квадратном површине (st/km²)**.
6. 4 Северна Америка; 3 Африка; 2 Европа;
5 Јужна Америка; 6 Аустралија; 1 Азија;
На простору Антарктика нема сталних насеља па нема ни просечну густину насељености.
7. Најређе насељена држава света је **Монголија** (1,7 st/km²), а најгушће **Монако** (15 661 st/km²).
После Монака, по великој густини насељености су познате државе: Сингапур (7 148 st/km²), Ватикан (1 877 st/km²), Малта (1 318 st/km²), Бангладеш (1 127 st/km²)...
8. Рачун: $2\,546\,770\text{ st} : 35\,870\text{ km}^2 = \mathbf{71\text{ st/km}^2}$
9. Рачун $5\,358\,102\text{ st} : 93\text{ st/km}^2 = \mathbf{57\,614\text{ km}^2}$
10. Рачун: $111\,222\text{ km}^2 * 33\text{ st/km}^2 = \mathbf{3\,670\,326\text{ st}}$
11. **г) долина Амазона** Ово је једина речна долина, међу понуђенима, која има малу густину насељености
12. Природно кретање становништва обухвата **наталитет, морталитет и природни прираштај**. Механичко кретање становништва обухвата **миграције**.
13. Наталитет показује **број новорођених у току једне године**, морталитет показује **број умрлих у току једне године**, а природни прираштај је **разлика између наталитета и морталитета**.
14. Наталитет, морталитет и природни прираштај се изражавају у **промилима (‰), хиљадитим деловима**.
15. ПП = ? ПП = Н – М = 14,6 – 11,8 = **2,8 ‰**
16. Н = ? Н = ПП + М = 4,9 + 9,8 = **14,7 ‰**
17. М = ? М = Н – ПП = 15,2 – 8,9 = **6,3 ‰**
18. Ако је природни прираштај негативан то значи: **в) да је морталитет већи од наталитета**;
19. Када нека територија из године у годину има све мање становништва, она је изложена **депопулацији**.
20. **Т ; Н ; Т ; Т ; б) Неразвијене земље** имају већи природни прираштај
21. Просторно кретање становништва назива се **миграција**. Када се становништво исељава из неке земље, реч је о **емиграцији**, а ако се усељава у неку земљу онда је реч о **имиграцији**.

22. Узроци миграција могу бити **економски, ратови или природне катастрофе**.

23. **Т ; Т ; Т ; Н ;**

г) **Миграциони салдо** је разлика између имиграције (досељених) и емиграције (одсељених). Миграциони салдо је позитиван ако се више људи досељава у неку земљу него што из ње одлази. Миграциони салдо је негативан ако више људи емигрира (одлази) него што имигрира (долази) у неку земљу.

24. Основну, биолошку структуру становништва чине: **б) полна и старосна структура;**

25.

26. **б ; / ; а ; в ;**

а) европеидна – Европа;

б) монголоидна – Азија;

в) негроидна – Африка;

27. **ДА** Народ је историјска заједница људи коју повезују заједничка територија, језик и култура.

28. Код етнички **хомогене** државе **један** народ чини већину становништва те државе. Код етнички **хетерогене** државе **више народа** чини већину становништва.

29. Полна структура показује однос **мушког** и **женског** становништва у укупном становништву

30. У старосној структури становништва издвајају се три групе према старости. То су:

1. **младо** становништво (до **15** година)

2. **зрело** становништво (од **15** до **65** година)

3. **старо** становништво (преко **65** година)

31. На основу поделе становништва на петогодишње групе старости израђују се **пирамиде старости**.

32. Прва пирамида (шестоугао) показује развијене земље а друга (троугао) неразвијене земље.

33. Три најзаступљенија светска језика су:

1. мандарински кинески (говори га милијарду и 150 милиона људи)

2. енглески (говори око милијарду људи)

3. шпански (говори око пола милијарде људи)

После њих су хинду (490) и руски (280 милиона људи).

34. Најзаступљенија религија на свету је: **б) хришћанство**

35. Људи који нису верници, тј. не верују у постојање Бога, називају се **атеисти**.

36. Места сталне или привремене територијалне концентрације људи називају се **насеља**.

37. У зависности од броја становника и функција насеља де деле на **села, градове и мешовита** насеља (варошице).

38. У зависности од изгледа насеља и распореда кућа можемо издвојити **збијена, разбијена и линијска** насеља.

39. **Град** је насеље са већим бројем становника, изграђеном инфраструктуром (асфалтиране улице, водовод, канализација, школе, факултети, позоришта, болнице...) чије становништво ради у секундарним, терцијарним и кварталним делатностима.

40. Градови се према броју становника могу поделити на:

- а) **мале** (до **20 000** становника);
- б) **средње** (од **20 000** до **100 000** становника);
- в) **велике** (преко **100 000** становника);

41. **Село** је насеље са мањим бројем становника, делимично изграђеном инфраструктуром чије становништво углавном ради у примарном сектору (пољопривреда).

42. Град се још назива и **урбано** насеље, а село **рурално** насеље.

43. Процес настанка и развоја градова назива се **урбанизација**. Спајањем више градова или градских области настају **конурбације**, а огромни градови, са више десетина милиона становника називају се **мегалополиси**.

44. а ; / ; г ; б,в,д ;

- а) Токаидо – Јапан (83 милиона ст.) обухвата Токио, Јокохама, Нагоја, Осака, Кјото...
- б) Босваш – САД, обухвата градове Бостон, Њујорк, Филадельфија, Балтимор и Вашингтон.
- в) Сансан – САД, обухвата градове Сијетл, Сан Франциско, Лос Анђелес, Сан Дијего.
- г) Рурштат – Немачка, обухвата градове у области Рур (53 мања града) Диселдорф, Дуизбург, Дортмунд, Келн, Бохум, Есен...
- д) Чикпит – САД, обухвата градове око великих америчких језера Чикаго, Детроид, Милвоки, Кливленд, Питсбург (плус Торонто и Отава у Канади).

45. Прецртати: Јапан, увек, двоје и центру.

Земља са највише милионских градова је **Кина**. Индија је на добром путу да претигне Кину.

Градови су **најчешће** већи од села. Постоје мали градови и огромна села (највеће има 75 000 људи).

Број деце у свакој породици, да би се повећао број становника мора бити веће од **двоје**. Са двоје деце реч је о простој репродукцији, а тек са трећим дететом можемо говорити о порасту.

Највећи број дошљака у градове насељава се у **периферији** града. Стамбени простор је тамо јефтинији него у центру.